

Turku Open kysymykset ja vastaukset 2013

Osio I

1. Kumpi lause *In God We Trust* (Jumalaan me luotamme) vai *E pluribus unum* (Monesta yksi) on Yhdysvaltain vaakunassa ?
2. Kuka näyttelee *Otto Kivivuorta* Edvin Laineen *Täällä Pohjantähden alla* elokuvassa, entä kuka näyttelee Otto Kivivuorta Timo Koivusalon *Pohjantähdessä*? ½+½ pistettä
3. Mihin järjestöön liitetään tunnuslause *tarkoitus pyhittää keinot*?
4. Minkä hahmojen luoja on Jaakko Iisalo? Hän luonnosteli kyseiset hahmot vuonna 2009.
5. Kuka kirjoitti kirjan *Fru Catharina Boije och hennes döttrar* (1858) suom. *Rouva Katariina Boije ja hänen tyttärensä* (1881)?
6. Mikä nykyinen maa oli ajanlaskun alun roomalaisille *Arabia Felix* (Onnellinen Arabia)?
7. Mitkä ovat Suomen evankelis-luterilaisen kirkon viisi liturgista väriä?
8. Mikä ensimmäisenä Suomessa avattiin Helsingin Yrjönkadulla vuonna 1928? Nyt näitä on Suomessa noin 300.
9. Mikä on Suomen yleisimmin viljelty perunalajike?
10. Mikä optinen leikkikalua? Laitteen keksi Sir David Brewster vuonna 1816 tutkiessaan valon polarisaatiota. Laite patentoitiin seuraavana vuonna. Kyseessä on 10-20 cm pitkä putki jonka sisällä on pitkiä peilinsuikaleita ja lasilevyjen väliin asetettuja värillisiä, vapaasti liikkuvia lasinsiruja. Putken päässä on kurkistusaukko josta voi nähdä vaihtuvia symmetrisiä kuvioita.
11. Kuinka monella Yhdysvaltain presidenttinä toimineella etunimi ja sukunimi alkavat samalla kirjaimella?
12. Kuka artisti on Suomessa vetänyt konserttiinsa suurimman katsojamäärän? Kyseisen artistin konserttiin oli pääsylipun ostaneita 85 000. Konserttialueen ulkopuolella on arvioitu olleen lisäksi noin 15 000 henkeä.
13. Mikä yhtye on maailmassa vetänyt konserttiin suurimman yleisön? Maksaneiden katsojien määrä oli yli neljännesmiljoona (250 000).
14. *Äidin kasvimaalla raparperin alla* kenellä koti oli kultainen?
15. Kuinka monta naisministeriä Suomessa oli 1930-luvulla?
16. Mitä järjestöä johtaa Aleksander Zaldostanov? Järjestön piirissä hänestä käytetään nimitystä *Kirurgi*?
17. Minkä elokuvayhtiön tunnuksessa on teksti *Ars gratia artis* (Taidetta taiteen vuoksi)?
18. Mikä on Kööpenhaminassa sijaitsevan Christianborgin linnan kutsumanimi? Linnassa toimivat Tanskan parlamentti, pääministerin kanslia ja korkein oikeus sekä hovin tiloja.
19. 1900-luvun alussa länsimaissa oli kaksi pääkirjasintyyppiä. Toinen oli *fraktuura*, mikä oli toinen? Suurin osa nykyisistä fonteista (kirjasintyyppi) on kysytyn pääkirjasintyyppin ”jälkeläisiä”.
20. Yli 20 metriä työntäneillä suomalaisilla kuulantöntäjillä on ”20 kerho”. Kuinka monta näitä 20-kerholaisia on? Vastaus +- 2 tarkkuudella.

Osio I vastaukset

1. E pluribus unum
2. Kauko Helovirta, Esko Roine
3. jesuiittaveljeskuntaan

4. Angry Birds -linnut
5. Fredrika Runeberg
6. Jemen
7. musta, valkoinen, vihreä, punainen ja violetti (lila, sinipunainen). HUOM. Jos neljä oikein ½ pistettä.
8. uimahalli
9. Van Gogh
10. kaleidoskooppi
11. neljällä (Ronald Reagan, Herbert Hoover, Calvin Coolidge, Woodrow Wilson)
12. Madonna (Helsingin Jätkäsaarella 2001)
13. Iron Maiden (Rock in Rio 2001, Rio de Janeiro)
14. sammakolla
15. ei yhtään
16. Yön sudet –moottoripyöräkerhoa
17. MGM, Metro-Goldwyn-Mayer
18. Borgen (myös Vallan linnake TV-sarjan nimi)
19. antikva
20. 20 (18-22)

Osio II kysymykset

1. Missä EU:n jäsenmaassa on käytössä kyrillinen kirjaimisto? Kysytään yhtä maata.
2. Missä Euroopan pääkaupungissa on jalkapalloareena *Estadio da Luz* (Valon stadion)?
3. Minä vuonna syntyivät Olavi Virta, Tapio Rautavaara ja Toivo Kärki? Kaikki syntyivät samana vuonna.
4. Mistä sanoista tulee rikollisryhmän M.O.R.E. nimilyhennys?
5. Kuinka monta väriä on Etelä-Afrikan lipussa?
6. Missä Euroopan maassa on rahayksikkönä markka? Tämä on ylipäätään ainoa maa maailmassa jonka rahayksikkö on markka.
7. Mitä virkaa Olof Wibelius hoiti Kuopiossa vuosina 1803-1808?
8. Mikä on maailman vanhin edelleen juostava maraton? Kyseinen maraton juosti ensimmäisen kerran vuonna 1887.
9. Missä kaupungissa järjestettiin 28.4.2013 Suomen sisällissotaan liittynyt 22 000 osallistujaa/esiintyjää kerännyt performanssi?
10. Mikä suomenkielinen termi vastaa ruotsin sanaa *Zorro-mål* (Zorro-maali)?
11. Mitä kukkaa Britanniassa perinteisesti pidetään rintapielessä Ensimmäisen maailmansodan päättymisen muistopäivänä (*Remembrance Day* 11.11.)?
12. Kenen kirjailijan postuumisti julkaistu kirja on *Luonnonkierto* (2012)?
13. Millä kolmikirjaimisella, englannin kielestä tulevalla lyhenteellä kutsutaan aikuisrockia? Aikuisrock on keski-ikäisten rock-muusikoiden saman ikäiselle yleisölle tekemää musiikkia.
14. Kuinka monesta maasta on joukkue jääkiekon KHL-sarjassa?
15. Miten pitkä oli Napoleon? +-2 cm
16. Missä Yhdysvaltain osavaltiossa on NASA:n avaruuskeskus *Kennedy Space Center*?
17. Mikä on asukasluvultaan Suomen seitsemänneksi (7.) suurin kaupunki?
18. Minkä vuonna 1900 olympialaisissa olleen lajin voittotulos oli *21 kuollutta*?

19. Mihin harrastukseen liittyy *seipiö* (englanniksi Finstick eli suomitikku)? Esinettä kutsutaan myös stajauspampuksi?
20. Mitkä maat ovat jäseninä Arktisessa neuvostossa?

Osio II vastaukset

1. Bulgariassa (Kreikassa on käytössä kreikkalainen kirjaimisto.)
2. Lissabonissa
3. 1915
4. Me olemme rikollisten eliittiä
5. kuusi (musta, punainen, sininen, valkoinen, vihreä, keltainen)
6. Bosnia-Hertsegovinassa
7. maaherran virkaa (Vänrikki Stoolin tarinoissa)
8. Bostonin maraton
9. Lahdessa
10. ilmaveivi
11. unikko (Päivän lempinimi myös *Poppy Day*.)
12. Veikko Huovisen
13. AOR (Album Oriented Rock/ Adult Oriented Rock)
14. seitsemästä (Venäjä, Kazakstan, Valko-Venäjä, Ukraina, Latvia, Tsekki, Slovakia)
15. 168 cm (166-170) Ranskalaisten miesten keskipituus oli Napoleonin aikaan 164.
16. Floridassa
17. Jyväskylä (edellä Helsinki, Espoo, Tampere, Vantaa, Oulu, Turku, Jyväskylä seuraavat Kuopio ja Lahti)
18. kyyhkysten ammunnan
19. lintuharrastukseen (kiikarin jalka)
20. Norja, Tanska, Islanti, Suomi, Ruotsi, Kanada, USA ja Venäjä. HUOM. Ei ½ pisteitä.

Osio IV kysymykset

1. Kumpi purjehdittiin ensin *Koillisväylä* vai *Luoteisväylä*?
2. Mikä on kooltaan suurin ja mikä pienin Suomessa pesivä tikkalaji? ½+½ pistettä
3. Minkä nykyisen Yhdysvaltain osavaltion alueella sijaitisi 1600-luvulla *Uusi Ruotsi* (Nya Sverige) – siirtokunta? Uuden Ruotsin siirtolaisista muuten yli puolet taisi olla suomalaistaustaisia!
4. Evert Tauben *Sjösala vals* kertoo hyväntuulisesta miehestä nimeltä Rönnerdahl. Mikä Rönnerdahlin nimi on laulun suomenkielisessä käännöksessä?
5. Minkä maalainen on Tanskan pääministerin Helle Thoring-Schmidtin aviomies?
6. Mikä on kiinalaisessa kulttuurissa surun ja kuoleman väri?
7. Kuka on kirjoittanut kirjan *Bospor Express* (2013)?
8. Mikä nimi: Heikki Haaviston tila Raisiossa ja vuoden 2013 Miss Suomi?
9. Minkä (saman) alan taiteilijoita ovat Ville Ranta ja Ville Tietäväinen?
10. Kotkalaiselle pariskunnalle syntyi 1920-luvulla kolme poikaa, joiden etunimet olivat Usko Aatos, Uljas Voitto ja Taisto Jalo. Mikä oli veljesten sukunimi?
11. Kuinka monta nimellisarvoltaan eriarvoista euroseteliä on käytössä?
12. Ketä afrikkalaista historiallista henkilöä jamaikalainen *rastafari* –liike pitää jumalallisena hahmona?
13. Mitkä ovat Suomen F-kirjaimella alkavat kunnat?

14. Minkä maalainen juusto on *Gouda*?
15. Millä nimellä tunnetaan suomalainen laulaja-näyttelijä, jonka alkuperäinen nimi on Fedja Seliverstov?
16. Missä Suomen kaupungissa ovat 1790-luvulla rakennetut *Fort Katarina*, *Fort Elisabet* ja *Fort Slava*?
17. Minkä niminen on *Alladin* -sadun prinsessa? Kyseinen prinsessa kuuluu Disneyn prinsessaryhmään yhdessä Lumikin, Tuhkimon y.m kanssa.
18. Kenen suomalaisen merkkihenkilön lapsuudenkoti on Uudessakaarlepyyssä sijaitseva *Kuddnäs*?
19. Missä Euroopan pääkaupungissa suoritetaan viikoittain perjantaina *Eurojackpot* –numeroiden arvonta? Mukana Eurojackpotissa on 14 Euroopan maata.
20. Ruotsi voitti tänä vuonna (2013) Tukholmassa jääkiekon maailmanmestaruuden. Missä maassa järjestetyissä kisoissa isäntämaa edellisen kerran voitti mestaruuden?

Osio IV vastaukset

1. Koillisväylä (Nordenskiöld 1878-79/ Luoteisväylä 1906 Amundsen)
2. palokärki, pikkutikka
3. Delawaren
4. Anttila (Anttilan keväthumaus)
5. englantilainen/britti (Stephen Kinnock, joka on Neil K:n poika)
6. valkoinen
7. Antti Tuuri
8. Hintsu (Lotta Hintsu)
9. sarjakuvan
10. Sinisalo
11. 7 (5,10,20,50, 100, 200, 500)
12. Haile Selassietä
13. Forssa, Finström, Föglö - HUOM. Jos 2 oikein niin ½ pistettä.
14. hollantilainen
15. Veeti Kallio
16. Kotkassa
17. Jasmine
18. Sakari Zacharias Topeliuksen
19. Helsingissä
20. Neuvostoliitossa (1986)

Osio V kysymykset

1. Minkä merkintäjärjestelmän keksijä on italialainen benediktiiniläismunkki Guido Arrezzo (995-1050)?
2. Kuka on Skotlannin kansallispyhimys?
3. Mitkä ovat kaksi ”hattu” –loppuista junan lempinimeä? ½+½ pistettä
4. Kuka säveltäjä oli elokuvassa *Amadeus* (1984) W.A. Mozartin kadehtija ja kampittaja? – Mikään luotettava lähde ei vahvista kysytyn säveltäjän todellisuudessa kadehtineen ja kampittaneen Mozartia. – Sukunimi riittää.
5. Kuka valittiin YK:n pääsihteeriksi kun Max Jakobsson oli ehdokkaana pääsihteerin virkaan?

6. Minkä eläimen vuosi on meneillään kiinalaisessa horoskoopissa (helmikuu 2013 - tammikuun loppu 2014)?
7. Kenen urheilijan lempinimi oli *Jällivaaran leija*?
8. Minkä yhtiön toimitusjohtajana Pekka Vauramo aloittaa 1.6.2013? Vauramo valittiin tehtävään huhtikuussa 2013.
9. Mikä on ainoa makean veden turskakala?
10. Minä "väriset" Niilit yhdistyvät Sudanin pääkaupungissa Khartumissa Niilin pääuomaksi?
11. Mikä museo avattiin Tukholmassa Djurgårdenissa 7.5.2013?
12. Viime vuonna (2012) käyttöön otetussa Suomen passissa on kuvia Suomen luonnonvaraisista eläimistä. Mikä eläimistä "liikkuu"?
13. Millä vuosikymmenellä Suomessa järjestettiin ensimmäiset kuninkuusravit?
14. Kenen presidenttiehdokkaan valitsijamiesehdokkaana kenraali Adolf Ehrnrooth oli Turun eteläisessä vaalipiirissä vuoden 1982 presidentinvaaleissa?
15. Minkä ikäinen runoilija Saima Harmaja oli kuollessaan? +- 2 vuotta
16. Millä vierasperäisellä sanalla kutsutaan lukihäiriötä/sanasokeutta?
17. Minkä kahden maan välillä käytiin vuosina 264-146 eKr puunilaissodat? Sana puunilainen tarkoittaa toisen osapuolimaan kansalaista.
18. Mistä kielestä on alun perin lähtöisin sana *alkoholi*?
19. Missä lajissa Lene Rantala on voittanut kaksi kertaa olympiakultaa?
20. Kymmenen asukasluvultaan suurimman maan joukossa on viisi maata joilla on ydinase ja viisi maata joilla ei ole ydinasetta. Mainitkaa ne maat joilla EI ole ydinasetta? – Jos neljä oikein ½ pistettä.

Osio V vastaukset

1. nuottikirjoituksen
2. Andreas / Andrew
3. lättähattu, lankkihattu
4. Antonio Salieri
5. Kurt Waldheim
6. käärmeen
7. Jan Boklövin
8. Finnairin
9. made
10. Valkoinen Niili ja Sininen Niili. HUOM. EI ½ pisteitä!
11. Abba museo
12. hirvi
13. 1920-luvulla (1924)
14. Jan-Magnus Janssonin
15. 23 -vuotias (21-25)
16. dysileksia
17. Rooman ja Karthagon HUOM. EI ½ pisteitä!
18. arabiasta
19. käsipallossa (Tanskan maalivahti 1996, 2000)
20. Indonesia (4.), Brasilia (5.), Nigeria (7.), Bangladesh (8.) Japani (10.). Suuret maat joilla ydinase: Kiina, Intia, USA, Pakistan, Venäjä. – HUOM. Jos 4 oikein niin ½ pistettä.